

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fôl'a acést'a va eși de două ori pe luna, pone la regulare; éra de aici in colo o data pe septemana, ca și pone acilea: Marti sér'a. — Pnumeratunile se priimescu in tôte dille.

Pretinlu pentru Ostrunguri'a: pre anu 6 fl. pre 1/2 de anu 3 fl. pre unu trilmun 1 fl. 50 cr. éra pentru strainetate: pre anu 8 fl. pre 1/2 de anu 4 fl. pre unu trilmun 2 fl. in v. a. Unu esemplariu costa 15 cr.

Tôte siodienciele și banii de pnumeratune sunt de a se tramite la Redactiunea diurnalului: Aradu, Strat'a Teloki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de linia, și 30 cr. tacse timbrale.

Invitare la abonare pentru mobilizare.

Auditi ómeni buni! s'au inmuiltitu hotii și talharii, furii și lotrii, călarii și tiranii, cu unu cuventu totu felulu de ómeni propaditi și daranați. Rapescu, aprindu, despóia (de limba), tragu peile de pe ómeni, tundu borbile la preoti, iau panaa și mamali'g'a d'ina-intea copiiloru, prindu fetele și le desbraca de haine, lasandu-le góle gobitie, taia, fore pop'a limbele la prunci și îi sílescu să vorbésca asîe cu limbele taiate, de facu totu:

tirok . . . tok . . . kok . . . nok . . . și alte horibile scene de cari se infióra și fer'a cea mai crudela. In faciea acestoru ne mai pomenite crudelitati nu-e mirare, déca fia care cmu se pune pe ganduri și se socotesce la midilócele, cu cari si-ar potè asecurá esistenti'a lui și a semeniloru sei. Dreptu-ce facutu-s'au adunantie mari de poporu și **meetinguri** in cele mai multe sate și orasie și indreptatu-au rigaminte catra „Gur'a satului“, celu mai mare peste tôte satele, ca să-si mobilizeze armat'a și să pornésca cu resboiu in contr'a afurisitiloru de hoti și talhari. Éra „Gur'a satului“, tiencendu consiliu secretu cu secretariulu și cu sfetnicii sei, a astatu a fi lucru cu cale, déra n'au

parale. Framentare 'n drépt'a, framentare 'n stanga, déca nu-e banu, nu-e nemic'a. Ce să faca déra? Să iee in prumutu? Se teme că nu va capetá, precum nu capeta neci ministrulu unguurescu. Dér' și déca va capetá — presupunendu, ba și afirmandu, că „Gur'a satului“ are mai multu creditu de cétu ministrulu unguurescu, (precum adica și este) — totusi nu-i vine bine la socótlea, să-si bage capulu in detorii, că a-poi indata nu póte elu vorbí pe placulu seu, fore se baga sluga la dârlóga și trebe să vorbésca, cum creditorulu seu îi síoptesce. Asîe déra nu-e scapare, de cétu să se adune parale pe alta cale. Si cum? Astat'a „Gur'a satului“ cale și modru! Éta: Fíindu-cá „Gur'a satului“ e gal'a a-si mobilizá armat'a s'a **umoritória**, și a dechiará resboiu cu para și cu focu, (in fapta, dér nu numai d'in gura, pre cum o facu meetingurile unguuresci), in contr'a tuturoru misieiloru și căldiloru; și avendu mare trebuintia de bani pentru acuirarea mobililoru trebuintóse, precum: sape, greble, cóse, cosóre, securi, topóre briciuri, fórjeci, pepteni, fireze, sabii, puscii, tunuri, baionete, carbuni, negrêla, smóla și câte mai câte de tôte; — indrépta instantia cu aplecare catra toti credintiosii sei, rogandu-i, ca să se grabésca a-lu onorá cu câte **3 fl.** toti acei'a, cari dorescu, ca resboiulu să tiena o diumetate de anu, adeca pone la anulu nou 1878. Ér' cari voescu, ca resboiulu să se gate curendu și a-nume in 3 luni, tramita **1 fl. 50 cr.** și atunci se potu hodini a-casa fore frica, că-ci „Gur'a Satului“ se va bate pentru toti, și-ii va aperá de hienele cele nesatióse de sange omenescu.

D'in siedinti'a secreta tienuta in colib'a lui, „Gur'a satului“, la 15¹/₂₇ Cuptoriu, 1877.

Cotrohaitia, m. p. „Gur'a Satului“, celu mustetiosu, m. p. secretariu. (L. s.) presiedinte.

O anecdota de pe campulu de bataia.

Unu basî-buzucu intalnescu unu cazacu la o rospantia.
Ei se arunca unulu asupr'a altui'a, si dupa ce s'au pal-
muitu intr'unu modu cuviintiosu, se luara mutualu de gutu.

— Pusei man'a pe tine!

— Si eu pe tine!

— Esci prisionerulu meu!

— Si tu alu meu!

Dér intr'adeverti, de óre-ce eu am unu prisioneriu, si tu
ai unulu, déca amu face schimb?

— Fia!

Si dupa ce se strinsera de mana, fia care-sî urmâ dru-
mulu seu.

(Dupa Press'a.)

Respunsuri la interpelatiuni.

Tus'a bácsi de la Pescse

Pe totu césulu fuge 'n Beciu,

Si se sfarma, se trudesce,

Pone-lu prindu sudorii reci;

Bate-sî capulu pon' la mórte

Si udvorniculu Andrasiu,

Cà la cale nu potu scóte

Cu diét'a-unu samadasiu.

Sunt confusî peste mesura,

Cà Danubiu-e turburatu,

Si a tierii-adunatura,

Striga-alarma ne'ncetatu.

Pe-amenduoi mi-i banuesce,

Cà nu potu mai multu csiti,

Pe cari tier'a îi cinstesce

Cu diece florini pe di.

„Fрати si satelitii mei!

Ce mai faceti cioroboru?“ —

Dice Tus'a càtra ei —

„Turburati blandulu poporu?

Strigati cà muscanulu vine,

Si toti vomu fi massacrati,

Candu v'a fostu vóa mai bine?

Adi sunteti asiguratî. —

Diece zloti pe-o dilisióra —

Bunu díurnu, si nu vi place!

Neci capulu sà nu ve dóra! —

Lasati muscele in pace. —

Si taceti sà nu mai scía,

Cà si noi politizàmu,

Sà nu cademu d'in domnia

Déca totu-lu infestamu. —

Lasati muscele in pace,

Sà nu sbóra pe la noi,

Ei vreu Dunarea s'o sace —

Cu softalele-au resboiu. —

A-poi sciti voi dóra bine,

Cà softalii sunt voinici (Bravo!)

Si pe musc'a, care vine,

Potu s'o-alunge de pe-a-ici. (Bravo!)

Vedeti fratele Andrasiu,

Cà-e cu multu mai politicu,

Face mai bunu samadasiu

Si nu-i strica chiaru nemicu.

Càtu de mila, càtu de sila,

Léga màti'a bine 'n sacu,

Elu in Pescea-e cu „atila“,

In Beciu se imbraca 'n „fracu“.

„A intrá in actiune“ —

(Greu problemu de resólvatu). —

„Focu in stresina a pune,

Dieu, sà credeti, nu-e cu sfatu.

Sciti ce dice parabol'a: —

Cà nu-e bine sà-ti bagi nasulu,

Unde nu i-ti fierbe ól'a,

Ca sà nu-ti maresci necasulu.

Dii d'in gura totu ce-ti place,

Numai fapte sà nu fia,

Musceloru sà li dai pace,

Altu-cum cadí de la domnia.“

Ast'a-e a mea sfatuéla —

Si ve rogu sà o priimti,

Ca sà n'aveti banuéla,

Si asíe sà ve pripiti!

Cà-e destulu acea rusine,

Ce-amu mancatu pone acum'a,

Musc'a ne cunosce bine.

Dér' ea nu cunósce glum'a!“

(Bravo, aplause nenumerate.)

Trilogu rapsodicu

— in mai multe capitluri, —

de J. Gaius.

Capitululu primu.

(Kostitu in ospetari'a B. . . . de Cotóra, Seleburdi
si Titirimiriti).

Cotóra: Pr'in mari eveneminte amu trecut! —
si numai bunulu Domnedieu scie, cà: pr'in câte al-
tele mai avemu inea a trece!? — Cris'a orientala
si-a imprimatu sigilulu seu monarchicu pre fia-care
„capatina“ européna intru atátu, in càtu dícu, Dieu!
— cicatricele produse de o atare imprimare teribilo
se voru observá evidentamente pe acele capatini —
si peste unu seclu de ani in tóta splendórea s'a ma-
rétia! —

— Si déca vomu cautá cu perspectiv'a mai cu
de ameruntulu caus'a crisei, numai de càtu ne vomu
convinge, precum cà cris'a orientala s'a nascutu sin-
guru si numai ca pr'in minune; si astu-feliu déra
minune are sà remana aceea si pe viitoriu — —,
si érasí minuni va avé in fine sà produca de resul-
tatu estremu!? — — — —

Déra ce dícu — bre?! — Romanasiulu e ase-
menea nascutu ca pr'in minune, — incàtu adeca-si
trage originea sa naturala — dela diei si dieitie —;
si chiaru pentru aceea absurdu ar fi, candu cine-va
ar cercá a face d'in acést'a impregiurare deductiunea:
— cà romanulu fiindu nasentu ca pr'in minune, are
e o i p s o sà remana si sà fia pe viitoriu — minune! ?....

— Intru adeveru absurdu!? — Cà romanulu are
sà fia odata mare si tare, se vede de acolo, cà den-
sulu nisuesce — — spre a perveni la limanulu do-
ritu.

Vedemu spre esemplu: cà romanii de d'incóce
de Carpati — ascépta cu focu ocaziunea, sà li cada
„mura 'n gura“; — éra Romani'a si-jóca de mi-
nune bine rolulu — in cestiunea orientala; incàtu
adeca aceea, candu indegetéza, nu face
d'in palma — pumnu, si d'in guritia — gura, —
buna-óra ca in feliulu seu fericit'a si de sine stata-
tori'a Ungaria!? — Se vede mai departe si de a-colo

cà Romani'a libera — convinsa despre impregiurarea :
— cà dens'a fore scopu s'a mobilisatu, — si s'a
misticatu — buna-óra ca si gain'a órba — fore neci
o direptiunea, a aflatu de bine antaiu : sà còca pentru
vecinii muscali càtu mai multe placinte si scoverdi,
spre a li potè servi — dreptu omagiu — la casulu,
candu aceia ar fi necesitati, a face pr'in Romani'a
libera unu voiagiu, catrà Turci'a, spre a o intrebà
de norocu!? si a d'ou'a conluera in
acolo, spre a-si acuirà aliati, ca la casu, candu muscalii
ar refusa placintele si scoverdile oferite de Romani'a,
sà aiba in cine se sprigini, de vreme-ce refusarea,
in sensu diplomaticu, semnifica atātu, càtu casus belli!?

Crede-me frate Titirimitiri! — cà procedur'a
Romaniei, candu aceea acuireza o aliantia la prusi,
— e destulu de necombinata, nepractica si chiaru
condemnavera. Asi dori sà sciu : cà-óre pentru-ce nu-si
cèrca Romani'a noroculu eventualu — la vecinii sei
mai de-aprópe — la vecinii sei naturali, spre esem-
plu, la fratii „unguri“, — càci me crede brè! —
ungurulu are anima fòrte nobila si buna; si pòte
face fòrte multu pentru interesele Romaniei! — Ce
cugeti? — Deputatiunea juristiloru magiari dela Uni-
versitatea d'in Butea-cu-Pesce — a datu cele mai
eclatante dovedi despre umanitatea si bunavointia
nobila a soiului loru facde de nefericitii
turcomani; a depune o natiune omagiulu la petiò-
rele unui statu de diumetate moribundu atunci, candu
cestiunile periclitèza, — au nu e umanitate, buna-
vointia si chiaru curagiu?!

Titirimitiri: Amice Cotóra! Déca nu asi scí,
cà ce ti-tulbura crerii si cà ce te constringe
in momentulu est'a sà meditezi atātu de profundu, —
asi fi necesitatu sà te intrerumpu in meditare nunu-
mai, ci sà golescu in cincii resuffari — cincii pocale
de vinu rosíu! — Inse ce dicu? (càtra garsonu) gar-
sonu! — trei cupe de vinu!

Cotóra: Ho! ho! afurisitule tu pari,
ticalosule, a uità impregiurarea, cà vorbesci de pre-
sinte cu Spectabilulu si multu onoratulu domnu —
domnu Dr. Patricescu, — care numai d'in gratia s'a
dimisu a-ti face onórea; precum si aceea, cà (se in-
tòrce càtra lautari, si demanda cu autoritate, a-i
contrà in canteculu seu.)

De-i amblá — càtu vei amblá, —

Juristu bunu nu vei aflá:

Ca Cotóra Coroiele —

Sà pricepa drepturi-rele!?

— Definit'a d'in carte

Ti-o spune si fore earte

— Trei esameni a facutu;

— Succesu mare-a obtienutu — —

— Inse Dómne! ce-o sà fia? —

— Càci Cotóra pucínu scie

Precelinti'a — pe hartia (?)

Dovedesce, Dieu, cà scie!? — —

Scie, scie si ar scí,

Decumva asiè ar fi!?

(càtra lautari: pianissimo! mèi tigane! — càci la d'in
contra — vedi cup'a.?)

Se pricepe inca bine,

Sà golésca cupe pline — —

— Inse Dómne! ce-o sà fia? —

— Candu traiesci totu in betia!

O! betia-tia:

Tare ti-se 'nehina tie!? — —

(càtra lautari: Andante! tigane! — pricepi?)

Déca ici-colia 'n cafea

Diarescu càte-o imamea: —

Diarescu „Gur'a-satului“, —

Juru pe cornulu dracului, —

Ici o vedi si nu-o mai vedi, —

Càci o pitulu —, sà me credi?! —

Pitulu, pitulu, pitulu

— Pitulu, Dieu! — cu 'nctulu! — —

— Cà-ci mereu me totu casnesee:

Nu e siaga, — ce glumesce!? — —

(éra càtra lautari: furioso! mèi lautare! nu pregetá
'cordile — — —!)

Candu pe la Academia,

— Aceea se scie —

Diarescu epistòle,

— Firescu lucru — gòle —

Ici o vedi si — nu-o mai vedi —

Càci o pitulu — sà me credi?!

(càtra lautari: pianissimo!)

Inse ce-o sà mi-faca? dicu: nimicu!

— Cà-su Cotóra celu voinicu! — —

Trei esameni a facutu, —

Succesu mare-a obtienutu! —

Si 'n Aradu la doctoratu —

— Cu diploma decoratu, —

Dela „Gur'a cea d'in satu“ — —

Inca bine am scapatu!?

— Si-óre, Dómne! — ce-o sà fia? — —

— Cà Cotóra pucínu scie!?

Scie, scie — Dieu, asiè — —

— Càndu mai bine se-ar portá!

Si tu — pirus nihili — stupidissime colega!
totusi ai curagiu — a mi-detrage meritele
si a-mi subminá favorulu — ici — colia?! — — —
(Se va urmá.)

D'entre cele 200 meetinguri unguresci tinue in favórea turciloru de d'in colo de Dunare.

— Sciri electrice. —

(Servitiulu parteculariu alu lui „Gur'a Satului.“)

Mohaciu, 5. Aug. 1877. Remasítele nòstre, d'in crunt'a
bataia avuta cu turcii, s'au adunatu pe campulu luptei, stri-
gandu, cà ar dori sà mai véda o-data pe turci, ca Ungari'a
sà devina éra-si fericita, precum au fostu lasatu-o ei. Cioc-iassa!

Seghedínu, 5. Aug. 1877. D'in turnulu basericeii suna
clopotulu celu mare, ce se trage in totu anulu o-data, dreptu
multumire lui Ddieu, cà-ci tiér'a a scapatu de sub barbarulu
jugu alu turciloru. In alt'a parte de orasíu inse, intr'o càciuma,
publiculu de Domineca striga: sà traiesca adevératii frati ai
nostri, turcii cei gloriosí, cei marinimosí, cei liberali, cei civi-
lizati, cei umani, cei gentili! La arma pentru ei contr'a tutoru
popóreloru crestine subjugate de ei! cà-ci jugulu turcescu e
dulce, — noi l'amu gustatu! Jacsasín!

Agri'a, cuibulu eroineloru unguresci d'in tempulu turciloru,
5. Aug. 1877. Intre fetele si femeile nòstre, ajunse la renume
istoricu, entusiasmu esaltatu pentru softalele turcesci si institu-
tiunile d'in Turci'a. Barbatii femeiloru mai pucínu entusias-

mati, că-ci au devenitu jalusi. D'in simpatia catra turci s'a decisu, a nu se cladi statua in memori'a eroului Dobó. — *Buiurum, buiurum!*

Aradu, 7. Aug. 1877. d'in redacti'a lui „*Neue Arader Zeitung*“: In reportulu despre meetingulu tienutu a-ici, in colonele diurnalului nostru a intrecutu o eroare de tipariu: In locu de 400 presentii s'au datu 4000. Altu-cum 0 neci nu immultiesce neci nu impucina! Svabii d'in Aradulu nou, more patria, tocmai beu la bere, fore sa li pice in minte, ca cine-va la meetingu in numele lor se infratiese cu turcii.

Bud'apest'a, 5. Aug. 1877. Ministrulu cultelor cu tote aceste mai sustiene in usu pe la scolele poporali d'in Ungari'a tote acele manuale unguresci despre istori'a patriei, cari vorbindu de turci, ii numesce „*pogány* (paganu)“, „*barbár* (barbariu)“, „*kegyetlen* (nemilosu)“, „*műveletlen, vad* (necultu, selbategu)“ si alte epitețe frumose. — Allah, bimberechet versen!

Penné'a (suburbulu Aradului locuitu de romani prosti), 5. Aug. 1877. Sa traiasca consecuinti'a ungarésca!

Ghici ghicitóri'a mea!

Unu fi-spanu — cu vilfa mare,
Iesitu si 'n nelucrare;
Vic'-ispanu — bou incaltiatu;
Fi-notariu — totu mortu de betu,
Si cu-unu fi-fiscu capiatu,
Ghici, in care comitatu?

Libertate — in cania;
Legi, dreptate — pe hartia;
Slugibe mari — pe detoria;
Carnuiri -- pe nemesia
Si nadesde 'n ce-o sa fia
Ghici, in care mpefatia?

Tiopulu.

Albin'a Daciei in Brasovu si cosniti'a in Sibiu.

Albin'a acést'a nu va impunge cu aculu pre cum facea cea d'in Bud'a-Pest'a, ci va aduna mnere de pr'in tote florile si floricelele Daciei si o va cara la cosniti'a ei d'in Sibiu. Cei ce voiescu sa se indulcésca cu mnerea ei se potu abona, tramitiendu inainte la stapanulu cosnitiiei câte 8 fl. v. a. pe anu, si atunci in tota septeman'a voru capeta câte-unu fagure. Noi ii dorimu succesu bunu si mnere multa, dulce si buna, ca sa ni mai indulcimu amaré'a ast' multa, cu care ne gramadescu stapanii tierii si diurnalele jidovesci unguresci. Traésca! roésca si sporésca!

A si B.

A. Am aflatu misculanti'a, pentru ce numerulu mortiloru rusi pe campulu de bataia este atatu de mare!

B. Pentru ce dér?

A. Pentru ca turcii pe tott cati pica de glontiele lor ii mai si taie cu sabile in cate 2—3 bucati, si numai dupa aceea ii numera.

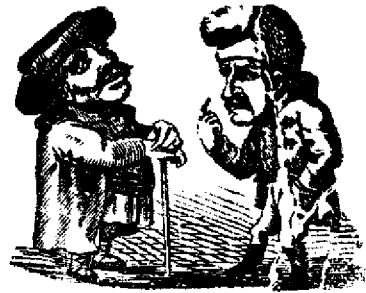
B. Ah! asté déra au pentru ce aplauda turcofilii bravur'a musulmana

A. Pentru ce striga si se vaera turcii in lumea mare, ca muscanii comitu crudimi in resbelulu actualu?

B. Pentru ca bietii fetiori se scapa si tiuca (saruta) câte-o turcoia d'in cele haremuri, a-poi

la turci muierile sunt ceva: „de ce nu se potu atinge crestinii, neci a le vedé macar.“

TAND'A SI MAND'A.

T. Ore pentru ce s'a dusu Cogalnicénu la Beciu?

M. Eu asté am auditu, ca vré sa impreune Ardélulu cu Romani'a

T. Pst! sa nu te auda vr'unu sbiru de alu politiei.

M. No d'a-poi ce?! ca nu-e nemic'a 'n lucru, pentru ca vré sa impreune Ardélulu cu Romani'a pr'in „cale ferata.“

TRÉNC'A SI FLÉNC'A.

T. Vai tu sora, catu de bine mi-am petrecutu Dominec'a trecuta la baserica cu unu cavaleru.

Fl. No! dóra nu s'a bagatu cine-va in baserica cu calulu?

Colect'a,

diurnalului „*Gar'a Satului*“ pentru soldatii romani, raniti in resbelulu ruso-romano-turcu.

(Urmare d'in numerulu trecutu.)

transpunere d'in numerulu precedinte amesuratu socotei: sum'a de 43 fl. v. a. 50 franci in 3 napoleoni, 2 galbeni austriaci (bani), 4.79 chilo scame.

17. Dn'a *Iuliana Doge*, negociatorésa in Aradu 29 rifi pandia.

Cu totulu pone acum'a: 43 fl. v. a., 50 franci in 3 napoleoni, 2 galbeni austriaci (bani), 4.79 chilo scame si 29 rifi pandia.

NB. Scamele si pandi'a ce a incursu pone acum'a s'a espedatu in 31. Iuliu nou cu post'a locala la adres'a: Domnului Principe Demetriu Gr. Ghic'a presedintele societatiei romane „*Crucea rosia*“ in Bucuresci.